

Fons Josep R. Carreras i Bulbena (Barcelona 1889-1919)

- Àrea d'Identificació:

- **Codi fons:** CAT CEDOC 3.13
- **Data(es):** (1889-1919)
- **Volum i suport:** 3 unitats d'instal·lació

- Àrea de context

- **Nom del/s productor/s:** Josep Rafael Carreras i Bulbena
- **Història del/s productor/s:** Durant la seva joventut organitzà a Barcelona l'anomenat Cercle Mozart, una societat d'audicions musicals destinada a difondre la música d'aquest autor. Quan tenia 21 anys (el 1881) començà a estudiar violoncel amb el mestre Antoni Lupestri, mentre compaginava els estudis d'Humanitats en l'especialitat de Història de la Música. Fou membre de la Junta d'Obra de l'església de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona juntament amb Domènec Mas i Serracant (1895). Cal destacar la traducció del "Tractat de cant eclesiàstic" del cardenal Bona (1869). Interessat per la història de la música contactà amb investigadors (H. Riemann o F.X. Richter...) per elaborar estudis musicològics importants i aprofundits, especialment dirigits a recuperar el ric passat històric català. El principal estudi fou: "El oratorio musical desde su origen hasta nuestros días" (1906). També va escriure un estudi sobre el compositor Domènec Terradelles (1908). Fou membre de l'acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona, on ingressà el 1920 amb un importat discurs sobre Emmanuelle d'Astroga. La seva aportació com a compositor és relativament baixa, però cal destacar les següents obres: "Sortint d'Egipte", text de Verdaguer i col·laboració d'Antoni Lupestri; "Flos Carmeli"; "Himne a la Sagrada Família" i l'Himne "Regnum mundi". Treballà en l'estudi dels inicis de l'òpera a Catalunya. En canvi, l'aportació en terreny musicològic és molt alta, tant per la seva investigació rigorosa, que aporta dades inèdites, com per la seva capacitat de síntesi i el sentit de la globalitat que li permet relacionar la música catalana amb la europea. Els seus estudis sobre l'oratori, la vida musical barcelonina a principis del segle XVIII, les relacions musicals hispano-italianes, com també

- obres de divulgació (ex: estudi sobre l'obra de Händel) i tractats de música catalana sobre la música trobadoresca, són alguns dels nombrosos temes que tractava.
- **Història arxivística:** Es desconeix la història arxivística del fons abans del seu ingrés a l'Arxiu del Centre de Documentació de l'Orfeó Català.
  - **Dades sobre l' ingrés:** Es desconeix el moment, la procedència i les circumstàncies d'ingrés del fons a l'Arxiu del Centre de Documentació de l'Orfeó Català.
- **Àrea de contingut i estructura**
    - **Abast i contingut:** El fons Carreras Bulbena consta de 35 partitures de les quals 8 són impreses i la resta manuscrites. En aquest fons hi trobem 9 partitures escrites pel mateix autor, d'aquestes 9, 4 estan escrites en col·laboració: 3 amb el senyor Antoni Lupestri i una amb Domènec Mas i Serracant. Pel que fa a la resta d'autors d'aquest fons destaquen: 10 partitures escrites pel senyor Domènec Terradelles, dues pel senyor Emanuel Astorga (les dues són còpies manuscrites), dues de Pergolesi i dues sense autoria coneguda. La resta són còpies manuscrites d'autors reconeguts com per exemple: Bach, Haydn, Vinci, Jommelli... La major part de cançons són per a cor o per veus soles. Només hi ha tres peces per a instruments (una per violí, l'altra per guitarra i l'última per orgue). Pel que fa la música religiosa, present en més o menys un 40 % de les obres del fons, trobem tres Stabat Mater , 2 motets i una missa (que coincideix amb el registre 107 del fons de Col·lecció música manuscrita), i porta per títol "Originale Messa a 8 voci concertat con Violini, Oboe, Corni, e Trombe". Pel que fa a la música popular trobem que es concentra principalment en òpera. La major part de les partitures porten estampat un tampó en el qual es llegeix "Jose Rafel Carreras. Barcelona" en tinta blava. Cal destacar que s'han trobat dues obres completes amb les partitelles i les partitures, i totes dues són del compositor Josep Rafael Carreras i Bulbena: "La Meditación" i "Sortint d'Egipte", oratori dedicat a la Sagrada Família.
    - **Sistema d'organització:** El fons Carreras Bulbena ha quedat organitzat en 3 capses d'arxiu seguint una ordenació numèrica, donant com a resultat un inventari amb registres numèrics.

- **Àrea de condicions d'accés i ús**

- **Condicions d'accés:** Lliure accés.
- **Condicions de reproducció:** Es podran reproduir totes les obres que siguin de domini públic o estiguin exhaurides. Per a la reproducció de les obres que no pertanyen al domini públic, només serà possible per ús privat del sol·licitant i exclusivament per fins d'investigació, respectant la legislació vigent de la Llei de la Propietat intel·lectual.
- **Llengües i escriptures dels documents:** Italià per la majoria de composicions, algunes de les òperes es
- **Instruments de descripció (RE):** Existia un inventari previ, en el qual constaven unes 30 obres, moltes de les quals eren d'autors desconeguts.

- **Àrea de documentació relacionada**

- **Documentació relacionada (RE):** El seu fons personal es conserva a l'Arxiu Nacional de Catalunya. El fons conté la documentació generada i rebuda per Josep Rafael Carreras i Bulbena; destaca l'obra original (obra literària, historiogràfica, lingüística); la correspondència (referida bàsicament a la seva activitat d'investigació); els materials i dossiers de treball (que inclouen documents originals dels segles XVII i XVIII referits essencialment a la Guerra de Successió); i finalment, la documentació produïda en funció de la seva activitat associativa (com ara la de la Reial Acadèmia de bones Lletres i la de la Sociedad Económica Barcelones de Amigos del País. També es conserven obres a l'Arxiu Nacional de Catalunya (ANC). Es conserva un llibre sobre el fons Josep Rafael Carreras i Bullbena a l'ANC a l'Arxiu Comarcal d'Osona. També es conserva part de la seva correspondència a l'Arxiu de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.
- **Bibliografia (OP):**

- **Àrea de notes**

- **Notes (OP):**

- Àrea de control de la descripció:

- **Autoria i data/es (OB):** Descripció realitzada per Joana Canalías a 13 de novembre de 2013.
- **Fonts (OB):** "Diccionario de la Música Española e hispanoamericana". Vol. 3, [Madrid] : Sociedad General de Autores y Editores, cop. 2000. ISBN 84-8048-306-7. ISBN obra completa: 84-8048-303-2 "Gran enciclopèdia de la música catalana". Vol. 2, Barcelona : Enciclopèdia Catalana, 2000. ISBN 84-412-0234-6, ISBN obra completa: 84-412-0232X. CODERN, Llorenç, FERNÁNDEZ, Josep: El fons Josep Rafel Carreras i Bulbena de l'Arxiu Nacional de Catalunya (segles XVII-XX); Àrea de fons històrics de l'ANC; Fons 83; Generalitat de Catalunya; Departament de Cultura; Barcelona, 1995. Enciclopèdia.cat. Gran Enciclopedia Catalana: Josep Rafael Carreras i Bulbena. [consultat el 13 de novembre de 2013]. Disponible a: <http://www.enciclopedia.cat/enciclop%C3%A8dies/gran-enciclop%C3%A8dia-catalana/EC-GEC0015319.xml?s.q=sebasti%C3%A0+dalmau#.UoNg2XAYLZ4>. Daufí, Xavier. "Josep Rafael Carreras i Bulbena, el naixement de l'oratori a Catalunya i altres consideracions". Recerca Musicològica XVII-XVIII, [en línia]. Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona. 17/18. p. 153-179. [Consultat: 13 de novembre de 2013]. ISSN: 0211-6391. Disponible a: <http://ddd.uab.cat/pub/recmus/02116391n17-18p153.pdf>.
- **Regles o convencions (OP):** GRASSOT I RADRESA, Marta. "Una aproximació a la descripció dels fons musicals a través de la NODAC. Una proposta de descripció a partir de l'experiència en el tractament dels fons musicals del Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí" Lligall. Revista Catalana d'Arxivística, (2008), núm. 28, p. 61-93.